

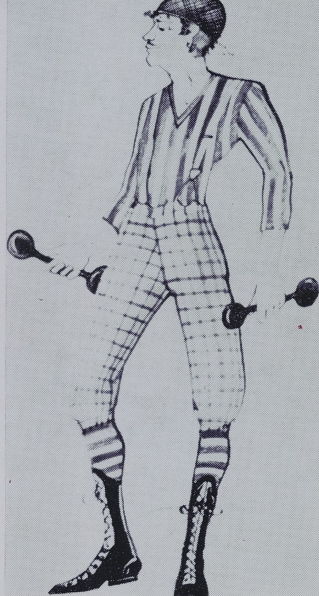
JEVAN BRANDON-THOMAS

CHARLENOVA
TETA

JACK CHESNEY

JAN VYORÁLEK

LĚTA
OXFORDSKÝCH
STUDIÍ JSOU
PRO ŘÁDNÉHO
GENTLEMANA
JEDINÝM ŽIVOTNÍM
OBDOBÍM, KDY
SKUTEČNĚ
PRACUJE

Jevan Brandon – Thomas

Charleyova teta

Přeložil :	Zdeněk Vančura
Hudba :	Petr Skoumal
Upravil :	Gerik Císař
Texty písní :	Jan Vodňanský
Režie :	zasloužilý umělec Josef Kobr
Dirigent :	Karel Poloch
Asistent režie :	Vojtěch Kabeláč
Výprava :	Alexander Babraj
Choreografie :	Zdeněk Prokeš

Jack Chesney	Jan Vyorálek
Brasnet	Karel Čepek
Charles Wykeham	Jan Drahovzal Miroslav Dvorník
Lord Fancourt Babberley . .	Petr Miller
Kitty Verdunová	Ilona Simandlová
Amy Spettguová	Halina Kubecková
Pluk. Sir Francis Chesney .	Oldřich Píka Karel Šíp
Stephen Spettigue	Karel Lupínek František Návrát

VE STAROSLAVNÉM
OXFORDU
JE PRVOU
POVINNOSTÍ
KOLEJNÍHO
SLUHY
NEVYRUŠOVAT
PĀNY STUDENTY,
KDYŽ PRACUJÍ

BRASNET

KAREL ČEPEK

Donna Lucia D'Alvadorez . zasl. umělkyně
Liběna Astrová
Helena Riehsová

Ela Delahayová Ilona Flaková

Představení řídí : Stanislav Muntág

Text sleduje : Jana Rychecká

Premiéra dne 12. prosince 1981 na scéně Petra
Bezruče

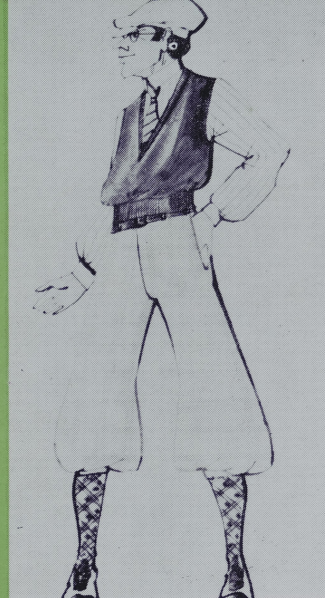
LORD

FANCOURT BABBERLEY

PETR MILLER

**KDO BY TO ŘEKL
DO CHARLIEHO, ŽE
BYL DVOJČÁTKO,
KDYŽ BYL MALEJ**

CHARLES WYKEHAM

JAN DRAHOVZAL

MIROSLAV DVORNÍK

JEHO LORDSTVO

STUDUJE JIŽ

ČTRNÁCTÝ ROK

A TO NENÍ

ŽÁDNÁ LEGRACE

Vedoucí výroby a technického provozu : Ing.
Ivan Bílek, vedoucí výroby kostýmů : Bohuslava
Čiháková, vedoucí dekoracyjnych dílen : Ing.
Otto Gruszka, jevištní mistři : Jiří Vaněk,
Václav Plachý, mistr osvětlení : Milan Kubala,
mistr elektroakustiky : Bořivoj Wojnar, mistr
vláseňkárny : Vojmil Nytra, mistr garderóby :
Zlata Nezhybová.

AUTOR A JEHO KOMEDIE

Jméno autora dnešní hry budeme těžko hledat v literárních slovnících a příručkách. Brandon Thomas ani neobjevil novou cestu, kterou by se měla ubírat dramatická literatura, ani nepatřil k vrcholným osobnostem, které určitou uměleckou epochu naplňují a uzavírají. Byl průměrným hercem venkovských společností, jeho vzdělání není možno v dnešní terminologii označit ani jako základní a divadelní hry psal jaksi okrajově, inspirován především divadelní zkušeností herce. A přece jeho komedie Charleyova teta se hraje již téměř devadesát let na jevištích celého světa a doznala i rozmanité podoby při několikerém zfilmování. Stručně řečeno – Charleyova teta je klasickým (protože

dokonalým) dílem v oboru situační komedie.

Ve svém eseji o smíchu určuje Stendhal jako základní podmínky komična: jasnost a nepředvídanost. A tyto dva momenty jsou i základem Thomasovy komedie. Pro diváka je naprosto jasná základní situace, kdy se zrodí falešná teta; společně s dalšími postavami hry je potom divák neustále překvapován zcela nečekanými situačními zvraty vývoje děje a vzájemných vztahů postav hry. Všimněme si pro ilustraci, s jakou brilancí autor proměňuje vývoj děje příchodem tety. První zpráva o příchodu tety znamená možnost poznání dívek, následující zpráva, že příchod tety se opozdil, přináší „katastrofu“, kterou již není možno oddálit – vyřešit ji může pouze vytvoření falešné tety, což následně přináší další komplikace. Konečně příchod skutečné tety znamená další základní změnu situace, postavení i vztahů všech nejajících postav. Další moment, který se nesporně zasloužil o nesmrtnost Thomasovy ko-

NEUMÍTE SI,
PĀNOVĚ,
PŘEDSTAVIT,
JAK JE NUDNÝ
TAKOVÝ ŽIVOT
MEZI SKOPOVÝM

STRÝČEK NÁS
VŽDYCKY NA
LĚTO ODVEZE
DO SKOTSKA,
KDE KROM OVEČEK
NEUVIDÍME
ŽIVOU DUŠI

KITTY VERDUNOVĀ
ILONA SIMANDLOVĀ

AMY SPETTIGUOVĀ
HALINA KUBECZKOVĀ

PLUKOVNÍK

SIR FRANCIS CHESNEY

OLDŘICH PIKA

KAREL ŠÍP

STEPHEN SPETTIGUE

KAREL LUPÍNEK

FRANTIŠEK NÁVRAT

VSKUTKU, SYNU,

GENTLEMAN MŮŽE

ZA JISTÝCH

OKOLNOSTÍ

KLESNOUT TAK

HLUBOKO, ŽE JE

NUCEN PRACOVAT

medie, je postava titulního „hrdiny“, respektive „hrdinky“. Tato, pro diváka vědomá záměna, ve které muž hraje ženu, vytváří předpoklad nejen nepřeborného množství komických zápletek, ale je lákavým úkolem pro herce, kterým přináší ojedinělou možnost uplatnění komediálního mistrovství. Jistě ne náhodou se s touto rolí setkal Vlasta Burian, J. Króner, L. Lipský, abychom jmenovali jen naše přední komediální herce. Konečně řada dalších her i filmů založených na tomto principu ukazují, že Thomas, který první dovedl tuto záměnu k takové dokonalosti, měl mimořádné praktické divadelní cítění. Jmenujme alespoň nejdokonalejší dílo založené na stejné záměně – film Někdo to rád horké.

Vraťme se však ještě několika řádky k autovi. Narodil se roku 1849 v Liverpoolu, vyučil se truhlářem a od roku 1879 se živil jako člen kočovných divadelních společností, jeho oborem byly především komické role. Napsal řadu

... ČLOVĚK,

JEHOŽ MRAVY

JSOU PONĚKUD

KONTINENTÁLNÍ

komedií a frašek, ze kterých autora přežila pouze Charleyova teta z roku 1892. Je zajímavý i její zrod. Jednou se obrátil na Brandona Thomase vynikající herec viktoriánského období W. Penley, aby pro něho napsal hru. Thomas mu tedy odpověděl: „Když me o hru požádá takový herec jako jste vy, to už samo o sobě je inspirace. Ale jak najít pro vás něco zajímavého. Vždyť jste hrál všechno možné – mnichy, kuráty, číšníky, lordy, sportovce...“ Penley se zatvářil truchlivě, jeho oči dostaly ztrápený výraz, že se Thomas stěžil zdržel smíchu. Něco v jeho široké oválné tváři mu náhle připomnělo fotografii jedné staré tety... v čepci a krajko-ve šále. Podle smlouvy poskytl Brandon Penleymu za to, že uvede hru v Londýně, provozovací práva na sedm let, bude-li si to Penley přát... Brandon Thomas sám často říkával: „Napsat hru dokáže každý pitomec, ale dostat ji na jeviště může jenom chytrý člověk“. 29. února 1892 měla Charleyova teta premiéru v divadle

Bury St. Edmund's... O úspěchu představení lze soudit podle tohoto telegramu: „Brandon Thomas, Londýn. Vaše budoucnost je zajištěna. Penley...”

Roku 1938 byla hra poprvé uvedena v televizi... v roce 1940 byla hra nově nastudována v New Yorku a dosáhla 1644 repríz (režie Joshua Logan)... Roku 1948 byla uvedena na scéně muzicalová adaptace Kde je Charlie? v režii Cy Feuera a Ernesta Martina v St. James Theatre v New Yorku, a podle tohoto muzikálu natočila společnost Warnes Brothers stejnojmenný film...

Dnešní premiérou chceme přinést našim divákům zábavu, která ve své solidní podobě patří nesporně k základním společenským úkolům naší práce – neboť, hovořeno ústy filozofů – smích je to jediné, co odlišuje člověka od ostatních živočišných druhů naší planety.

kb

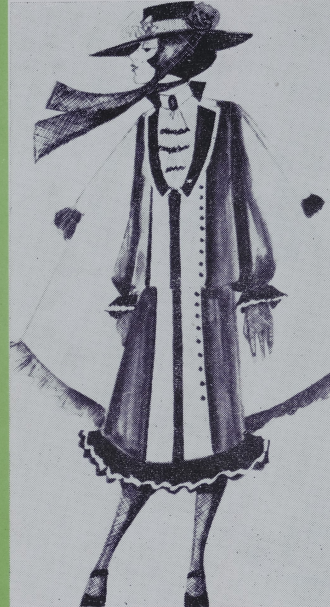
ELA DELAHAYOVÁ

ILENA FLAKOVÁ

**NAŠE ANGLIE JE
ŠŤASTNĚ ZEMĚ.
BOHATĚ A MOCNĚ.
A TA NAŠE
BUDOUCNOST,
KTERĚ JI ČEKÁ!
VŠAK TY SE TOHO
JEŠTĚ DOŽIJEŠ –
CHUDINKO MOJE
NEBOHĚ.**

**JÁ BYCH MOHLA
PO OXFORDU
BLODIT CELÉ
DNY. JE TO TADY
TAKOVÝ RÁJ
PRO MLADÉ LIDI
A UČENCE.**

DONA LUCIA

D'ALVADOREZ

ZASLOUŽILĚ

UMĚLKYNĚ

LIBĚNA ASTROVĚ

HELENA RIEHSOVĚ

Program vydalo Státní divadlo v Ostravě, nositel Řádu práce. Redakce programu: Vojtěch Kabeláč, obálka a grafická úprava: Mirek Tittler, typografická spolupráce: Antonín Mosler. Vytiskly Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, prov. 21, Ostrava 1, Novinářská 7. Cena programu 1,50 Kčs. Všechna práva k provozování tohoto díla zastupuje Dilia Praha.

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

NOSITEL ŘÁDU PRÁCE

SOUBOR OPERETY